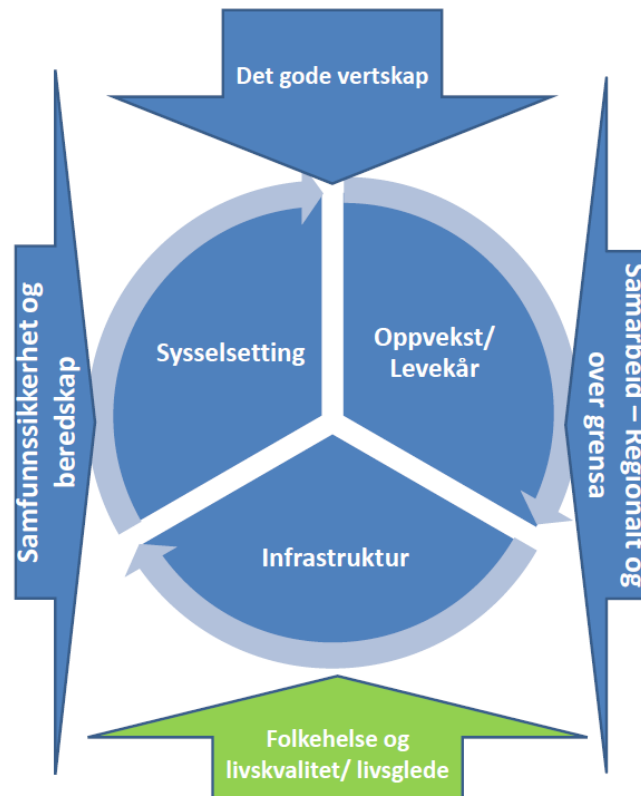

HANDLINGSPLAN FOLKEHELSE 2017 LIERNE KOMMUNE

Vedtatt i Utvalg for Folk og liv og Livskvalitet 07.02.2017

Innhold

1. Definisjoner	2
2. Partnerskapsavtale med fylkeskommunen	2
3. Organisering av folkehelsearbeidet i Lierne.....	3
4. Kommuneplanen, samfunnsdelen, relatert til folkehelsearbeid Lierne kommune	3
4.1 Overordnede satsingsområder/strategier, med fokusområder.....	3
5. Nye tiltak i Lierne kommunes årsplan for 2017 med fokus på folkehelse	4
6. Aktivitetsplan 2017.....	6

1. Definisjoner

Folkehelse:	Befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i befolkningen.
Folkehelsearbeid:	Samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsa. (<i>Folkehelseloven.</i>)

2. Partnerskapsavtale med fylkeskommunen

Fylkeskommunens forpliktelser:

- Faglig bistand, informasjon, kompetanseoppbygging og nettverksutvikling
- Tilbakeføring av HUNT 3 – data som grunnlag for planer og prosesser i kommunens folkehelsearbeid
- Årlig økonomisk aktivitetsstøtte til folkehelseiltak innenfor innsatsområder som kommunen fokuserer på i avtaleperioden, prinsippet er et fast grunnbeløp og innbyggerbasert tilleggsbeløp

Kommunens forpliktelser:

- Forankring av folkehelsearbeidet i kommunens ledelse og i overordnede planer
- Tverretattlig og tverrfaglig engasjement med deltakelse av alle sektorer i kommunen og samarbeid med frivillige organisasjoner og andre aktører i lokalsamfunnet
- Fortsatt ha en koordinator for kommunens samlede folkehelsearbeid.
- Koordinatoren må være plassert slik at han/hun kan kommunisere direkte med de ulike etatene og kommunens ledelse. I Lierne er folkehelsekoordinator plassert direkte under helse og omsorgssjef. Dialog med kommunens ledelse foregår ved at folkehelsekoordinator møter Lederforum (styringsgruppe for folkehelsearbeidet) til avtalte tider og ved behov.
- Kommunen utarbeider en handlingsplan for folkehelse. Den viser kommunale folkehelseiltak ut i fra kommunens årsplan, samtidig som den har en aktivitetsdel som viser lag og foreningers aktivitet i løpet av året.

- Kommunen skal sende inn årets handlingsplan og rapport fra forrige år.
- Kommunens har utarbeidet oversiktsdokument Folkehelse. Dette skal være et grunnlag for planstrategi og videre planarbeid i Lierne kommune.
- Oversiktsdokumentet skal revideres hver 4 år, men det skal være løpende oversiktsarbeid.
- Ved alle saksfremlegg som skal til politisk behandling, skal det vurderes hvilke konsekvenser tiltaket har for folkehelsa.

3. Organisering av folkehelsearbeidet i Lierne

Prosjektansvarlig: Rådmann Karl Audun Fagerli
 Styringsgruppe: Lederforum (Oppvekst og kultursjef, Plan og utviklingssjef, Stabsleder, Økonomisjef, Helse og omsorgssjef)
 Prosjektleder: Helse og omsorgssjef Edith B. Valfridsson
 Prosjektmedarbeider: Folkehelsekoordinator Eva Westum Kveli
 Referansegruppe: LHL, Mental Helse , Pensjonistlagene i Nordli og Sørli, Lierne IL, Sørli IL, Tunnsjø IL, Tunnsjø Samfunnshus, Frivilligsentralen, Sørli Helselag, Nordli Kvinne- og familielag, Fagansvarlig barn og unge, psykiatritjenesten, koordinator for habilitering og rehabilitering, rektorer og styrere barnehagene (1 repr. hver), ungdomsrådsleder, NAV og flyktningkonsulent.

Folkehelseloven er grunnlaget for arbeidet med Folkehelsearbeid. I utvalg for folk og livskvalitet 16. februar 2016 var folkehelseloven tema. Innspill til kommunestyrets behandling av delegeringsreglementet.

Følgende ansvarsfordeling er vedtatt, 16.02.16 i Lierne kommunestyre gjeldende fra 01.03.16.

Folkehelseloven:

Lierne formannskap	§ 6
Utvalg for folk og livskvalitet	§ 4,5,7, 9 Kapittel 3 og 6

4. Kommuneplanen, samfunnsdelen, relatert til folkehelsearbeid Lierne kommune

Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2025, viser overordnede fokusområder for arbeid i regi av Lierne kommune.

Årlig gjennomføres tiltak relatert til fokusområdene fra kommuneplanen. Disse står beskrevet i årsplanen.

4.1 Overordnede satsingsområder/strategier, med fokusområder

Lierne skal være en kommune der folk trives og vil bo.

Optimisme og fremtidstro

Sysselsetting

Oppvekst/levetår

Infrastruktur

Folkehelse og livskvalitet/livsglede

Samarbeid – Regionalt og over grensen

Samfunnssikkerhet og beredskap

Universell utforming

5. Nye tiltak i Lierne kommunes årsplan for 2017 med fokus på folkehelse

Årsplanen til Lierne kommune viser nye tiltak for året under hvert satsingsområde fra kommuneplanen, samfunnsdelen. Her presenteres tiltak som er relatert til folkehelsearbeid.

- Sommerlovsentreprenør, som en del av Levende Lierne
- Sommerjobb for skoleungdom
- Prosjekt Ung i LI starter opp våren 2017
- Kommunen skal fortsette arbeidet med snøscooterløypenett for rekreasjon og foreta løpende evaluering.
- Innarbeide lokal plan for sosial kompetanse i skolene.
- Gjennomføring av Ung-data våren 2017.
- Ny plan for overganger utarbeides våren 2017, hvor minoritetsspråklige barn og elever ivaretas.
- Innføring av ny veileder for Helsestasjon og skolehelsetjeneste, arbeide i henhold til denne.
- Endringer i barnevaksinasjonsprogrammet. Arbeide i henhold til denne.
- Oppstart av prosjektet Levende Lierne fra 01.01.2017
- To lærere på Lierne voksenopplæring deltar på videreutdanning om opplæring av minoritetsspråklige i regi av Fylkesmannen.
- Resertifisering av Lierne Helsetun som livsgledesykeheim.
- Forebyggende hjemmebesøk til eldre innbyggere, 79 år gamle.
- Videreføring av hverdagsrehabilitering i Lierne kommune.
- Opprettholde Koordinerende enhet, med behandling av innkomne søknader ukentlig.
- Opprettholde dialog med pårørendeforeningen ved Lierne Helsetun, revidering av vedtekter.
- Opprettholde samarbeidet med frivillige aktører som bidrar til aktivitet på Lierne Helsetun.
- Fortsette med utbedringen av Lannesvegen, strekningen Yttersundåa bru til Sundvika.
- Gjøre mindre utbedringsarbeider på kommunale veger innenfor budsjettammen for vegvedlikehold.
- Bygge ut mobilnettet i samarbeidprosjekt med IN-kommunene.
- Fortsette mobilutbygging i samarbeid med IN-kommunene.
- Fullføre fase 1 av Fiberprosjektet som ble forsinket i Sørli høsten 2016.
- Kommunen skal legge til rette for boligutbygging gjennom en god og bevisst arealforvaltning (Kommuneplan og reguleringsplaner), som gir innbyggerne forutsigbarhet og enkle søknadsprosesser.
- Investering i omsorgsboliger i Sandvika.
- Investering i utleieboliger i Sandvika og Mebygda.
- Folkehelsekoordinator skal sammen med lag og foreninger arbeide med handlingsplan og aktiviteter, jf. Folkehelsearbeid i Lierne kommune.
- Folkehelsekoordinator skal samarbeide med lag og foreninger for å se på muligheter for gjennomføring av felles aktiviteter og andre tilbud.

- Tilby lave priser på treningsstudio.
- Tilby reduserte priser på treningsstudio for kommunalt ansatte.
- Drift av spinning og treningsstudio.
- Alle innbyggere med omsorgstjenester skal ha en vurdering av ernæringsstatus. Registrering i IPLOS.
- Ernæringskurs for ansatte ved kjøkken og pleie ved Lierne Helsetun.
- Nytt kjøkken i Sørli barnehage.
- Folkehelsekoordinator vil oppfordre og bistå lag og foreninger om felles prosjekt «Mat for bedre helse».
- Etablere kommunalt akutt døgntilbud, rus og psykiatri.
- Kompetanseheving psykisk helse og rus.
- Implementere Brukerplan som verktøy i Familieenheten.
- Tilby tjenester fra kommunepsykolog, 10 % stilling.
- Drift av flyktningehelsetjenesten.
- Gjennomføring av prosjekt «forebyggende kommunalt rusarbeid».
- HPV-vaksine skal tilbys til alle unge kvinner født etter 1991. Dette gjelder t.o.m. 2018.
- Utrede framtidig organisering av bibliotekene i Lierne.
- Aktivt bruke eksisterende kart over rasutsatte områder i forbindelse med bygge-, plan –og fradelingsaker.
- Kommunen skal jobbe for at netteier NTE styrker og forsterker strømmettet i kommunen, både næringsmessig og beredskapsmessig.
- Fulldistribusjon av enkelte Li-Nytt utgivelser, samt fortsette med utkjøring til butikker og bibliotek.
- Informasjonsskjerm skal opp i servicetorget.
- Hjemmesiden skal oppdateres
- Sende pressemeldinger til media.
- Sikre ambulansen.
- Bidra i etableringen av bemannet tjenestested for Politiet i Trøndelag.
- Grunnkurs psykososial førstehjelp til posomgruppe, ressursgruppe, posom-omsorgsgruppe.
- Universell utforming skal innarbeides i tidlig fase ved planlegging og prosjektering av bygg og anlegg.
- Ta i bruk «språkveileder», ha fokus på forståelig språk i alle offentlige dokumenter og samtaler, samt fokus på layout og utforming/ tilpasning i digitale dokumenter.

6. Aktivitetsplan 2017

Aktivitetsplanen viser øvrige tiltak i regi av lag og foreninger i Lierne samt Lierne kommune.

Tidsperiode	Hovedaktivitetsområde Aktivitetsplan	Ansvarlig leder	Rapport
	2 referansegruppemøter i løpet av året. (januar – august) Folkehelse tema i lederforum, som er styringsgruppe for folkehelsearbeidet. Minimum 2 ganger pr år (Januar – september)	Rådmann Helse og omsorgssjef Folkehelse-koordinator	
Juni	Løpende oversiktsarbeid	Helse og omsorgssjef Folkehelse-koordinator	
Januar	Rapport 2016 Handlingsplan og aktivitetsplan 2017	Helse og omsorgssjef Folkehelse-koordinator	
Hele året	Samarbeid mellom frivillige lag, foreninger og kommune for å skape tiltak og aktiviteter for å imøtekomme utfordringer fra oversiktsdokument Folkehelse	Folkehelse-koordinator	
	Fysisk aktivitet, friluftsliv og natur – og kulturopplevelser		
Januar	Musikkspill Sørli skole	Rektor	
Desember	Julespill Stortangen skole	Rektor	
Vår	Hopp for hjertet, Sørli skole	Rektor	
Høst	Skolejogg, Sørli skole	Rektor Sørli Helselag	

Januar-mars	Svøm langt 2017 Lavterskeltilbud for alle. Usikkert når bassenget i Liernehallen åpnes etter reparasjon.	Badevakter/ Folkehelse- koordinator	
April- juni	Sykle til jobben. Lavterskeltilbud	Folkehelse- koordinator	
Mars	Skidag med mye vekt på sosialt samvær.	Sørli Helselag/ LHL	
	Få flere til å delta i Gunnarfjellrenn og Flyktningerenn. Trekning på gavekort blant de som deltar i begge rennene.	Sørli il / Flyktninge- rennet	
	Geitseter-renn	Tunnsjø idrettslag	
	Vinteridrettsleikene for funksjonshemmede	Lierne kommune	
Juni- september	Trimturer Sykkelruter(egne kart)	Lierne il, Lierne kommune	
August	Sørli-mila. Trim- og konkurransesklasser	Sørli Idrettslag	
November- mars	Varmbadning tilrettelagt for spesielle grupper	LHL	
November- mars	Bassengtilbud. Bassenget i Sørli er åpent en dag pr. uke. Bassenget i Nordli er stengt inn til vider på grunn av reparasjon.	Lierne kommune	
Sommer- halvåret	Prosjekt folkehelse i Lierne. Samarbeid mellom Lierne Hjerte- og lungeforening, Nordli og Sørli pensjonistforening, Sørli helselag, Nordli kvinne- og familielag og Lierne kommune.	Frivillige lag og foreninger og Folkehelse- koordinator	

Hele året	Lavterskeltilbud fra idrettslaga, både for barn og voksne. Trimtilbud fra idrettsskolene, fotball, volleyball, ski og friidrett. Private initiativ.	Lierne il, Sørli il og Tunnsjø il	
Hele året	Fysisk aktivitet i skoler og barnehager. Lavterskeltilbud i tillegg til kroppsøving	Rektorer og styreere i barnehagestyreere.	
Hele året	Dansetrim og sosial kompetanselæring, 0år - 10.klasse	UL GÅ PÅ, Barnelag/ Ungdomsring	
Hele skoleåret	Kulturskole	Kulturskole- rektor	
Hele året	Åpne bibliotek i Nordli og Sørli. Utlån av bøker, Tunnsjø samfunnshus.	Biblioteksjef	.
	Forfatterbesøk. Utdeling av bok til nyfødte.	Biblioteksjef	
En dag pr. år	Seniorsurf, datakurs for eldre	Biblioteksjef/ Frivillig- sentral	
Hele året	Frivilligsentralen. Diverse aktiviteter på sentralen. Tilbyr tjenester til eldre/ enslige. Mandag: Strikke- og dagnadskvelder. Tirsdager: Aktivitet i Sørli i samarbeid med psykiatritjenesten og mental helse. Onsdag: Aktivitetsdag med strikking, bingo, trim osv. Ellers kaffekokerturer, teaterturer ol.	Daglig leder, frivillig- sentralen	.
Tirdags- kvelder	Frivilligsentralen åpen for alle i alle aldre. Sosialt samvær m/ aktiviteter.	Nordli pensjonist- forening	
	Bussturer. Teaterturer.	LHL Pensjonist- foreningene	

	Turer som går over flere dager med div. program.		
	Medlemsfester. Arrangement med matservering, evt. Underholdning og dans. Blant annet førjulsarrangement.	Nordli og Sørli pensjonistforening	
Hver mandag, hele året	Seniordans, Sørli	Egen seniordans-gruppe	
	Hjertemarsj	Sørli Helselag	
Hele året	LHL-trim, Sørli Mandag: Spinning/styrketrening Finnli-stuggu Tirsdag: Bassengtrim med instruktør Onsdag: Gå-trim Fredag: Styrketrening Finnlistuggu	LHL Sørli helselag	
Hele året	LHL-trim, Nor Mandag: Styrketrening på treningsstudio Nordli Tirsdag: Gå-gruppe med suppe på Li-vertn. Bassengtrim med instruktør Torsdag: Styrketrening Nordli	LHL	
Hele året	Trimtilbud i Tunnsjø Onsdag: Gå-trim Ellers tilbud om styrketrening alle dager	LHL	
Hele året	Trim på arbeidsplassen Kommunalt ansatte har 1 gratis time pr. uke på treningsstudio. Lærerne har 1 t/u til fysisk aktivitet i sin lokale arbeidstidsavtale.	Arbeidsgivere	
Annenhver onsdag hele året.	Salg på helsetunet. Ansatte på butikken i Nordli tar med «utvalgte»	Matkroken Lierne	

	varer og tilbyr til helsetunets beboere.		
Hele året	Likemannsarbeid LHL har kurset 5 personer som tilbyr likemannstjenester.	LHL	
	Tilbud om julelunsj med underholdning	Nordli kvinne og familielag	
Hele året	Aktivisering av beboere på helsetunet. Noen fra Frivilligsentralen kommer til helsetunet for å aktivisere/ lese for beboerne. Musikkunderholdning.	Frivilligsentralen Folkehelsekoordinator	
En gang pr. uke	Sittedans, helsetunet	Pårørende-foreningen	
August	Pe-Torsa. Friluftsteater i Kvelia	Kveli Utviklingslag, Kveli Samfunnshus, Oppgårn	
Hele året	Diverse matsalg/aktiviteter på Tunnsjø samfunnshus	Tunnsjø idrettslag/ Tunnsjø samfunnshus	
	Julerevy, Nordli og Sørli	Grendelag	
	Sangkor i Sørli og Nordli		
	Kosthold, ernæring, rus og andre forebyggende tiltak		
Hele året	Skolematordning både på Stortangen skole og Sørli skole.	Rektorer	
Hele året	Mattilbud i barnehagene Mye fokus på næringsrik og sunn mat.	Styrere	
Juni	Rusforebygging i skolen. "Hybelskole" for 10. klasse siste skoleuka.	Rektorer	

	Egen hybelskoleplan		
Juni	Ernæring og kosthold. ”Hybelskole”	Rektorer	
Hele året	Kostholdsinformasjon for vordende mødre/barselgrupper. Trimtilbud	Helsesøster/ jordmor/fysio- terapeut	
Hele året	Eget forebyggende arbeid opp mot barn og unge. Trekantsamarbeid NAV, oppfølgingstjeneste fylkeskommune og fagansvarlig barn og unge relatert til frafall i videregående opplæring.	Fagansvarlig barn og unge	
Hele året	Frafall i videregående skole Forebyggende aktivitet som ”hybelskolen”, helsestasjon for unge, Overføringsmøter mellom skolehelsetjeneste, PPT etc.	Rektorene Familie- enheten	
Mars	Prosjekt ”Å være ung” på Stortangen skole. Aktuelle emner: Helse, søvn, kosthold, rus, psykisk helse. I samarbeid med skolehelsetjenesten, jordmor, psykiatrisk sykepleier og fagansvarlig barn og unge.	Rektor	
Desember	Rusfritt juleball for ungd.skoleelever og vgs. Samarbeid mellom Lierne,- Røyrvik - og Namsskogan kommune	Ungdoms- rådene i kommunene	
16.mai	Fotballtur til Lerkendal. Tilbud om busstransport. Rusfritt.	Ungdoms- rådet.	
	Tilbud om gratis skyss for pensjonister til teaterforestillinger. DKS-midler brukt. Noen som benyttet tilbudet	Oppvekst og kultur	

Vår 2017	UKM	Kulturleder	
Hele året	Samordning av rusforebyggende tiltak i Lierne kommune Økt foreldreinvolvering ved rusforebyggende tiltak	Sosionom Sosionom	
	Generelle tilbud:		
	Stikkekvelder/ Quiltekvelder	Sørli helselag pluss andre uorganiserte grupper.	
Hele skoleåret	Leksehjelp	Rektorer	Tilbud fra 1.-10. årstrinn. Gjennomføres av undervisningspersonell etter skoletid.

Ved behandling av søknader vedrørende Folkehelsemidler, kan de disponeres på følgende måte i 2017:

- Rusfrie ungdomsarrangement
- Ernæring
- Åpen idrettshall
- Andre gode tiltak